

ERFARINGERNE MED UDBUD

En af synderne er udbudsreglerne

EU's udbudsregler er i flere sammenhænge blevet udpeget som en af årsagerne til, at store offentlige IT-projekter til tider har lidt skibbrud:

I ”Erfaringer fra statslige IT-projekter – hvordan gør man det bedre?”, Teknologirådet, marts 2001, side 11, anføres det, at *”[d]et er især to krav, der strider mod projekternes natur og giver anledning til betydelige vanskeligheder i praksis: Kravet om udtømmende kravspecifikation i udbudsmaterialet og forbuddet mod forhandling med tilbudsgiverne.”* Se også ”EU's udbudsregler giver problemer på IT-området”, Forskningsministeriet, 1997, samt ”Udbudsregler og IT i sundhedsvæsenet”, Sundhedsministeriet, februar 2001. Sidstnævnte vurderer kravspecifikationen til at være den væsentligste barriere og konkluderer herom, side 79, at *”[b]arriererne drejer sig primært om at kunne specificere det, man efterspørger. Det skyldes dels manglende viden om løsningen og de muligheder, der er på et IT-marked i stadig udvikling, og dels besværlighederne med at beskrive behovet. En eller anden form for dialog med leverandørerne ønskes.”* I Meddelelse fra Kommissionen: Offentlige indkøb i den Europæiske Union (KOM (1998)143), afsnit 2.1.2.2, anføres, at *”i forbindelse med særligt komplekse indkøb, der er i konstant udvikling, såsom højteknologi, har adskillige indlæg bekræftet Kommissionen i den konstatering, at indkøberne kender deres behov, men ikke på forhånd kender den mest velegnede tekniske løsning, der kan tilfredsstille behovene. I sådanne tilfælde er det derfor nødvendigt med en diskussion om kontrakten og en dialog mellem køber og leverandør.”*

Konkurrencepræget dialog

Ved udbudsdirektivet fra 2004 indførtes konkurrencepræget dialog som ny udbudsprocedure. Konkurrencepræget dialog var måske den højst profilerede nyskabelse i udbudsdirektivet, og der blev af aktørerne inden for IT-området knyttet store forventninger til fremgangsmåden, der efter præambelen bl.a. var tænkt anvendt forud for indgåelse af visse komplekse IT-kontrakter.

Konkurrencepræget dialog fremstod som svaret på den kritik, der fra mange sider var fremsat mod udbudsreglerne for unødigt formalisme og manglende fleksibilitet, herunder i høj grad aktører fra IT-området.

Med præambelens angivelse om, at konkurrencepræget dialog er reserveret til ”særligt komplekse projekter”, hvor den ordregivende myndighed ”uden egen skyld” befinder sig i en situation, hvor det er ”umuligt objektivt” at anvende de ordinære procedurer, var det imidlertid tydeligt, at konkurrencepræget dialog ikke skulle være en hverdagsforeteelse, men er tilsigtet et snævert anvendelsesområde.

Spørgsmålet er imidlertid, om ikke der inden for IT-området er mulighed for videregående anvendelse af konkurrencepræget dialog, end det har afspejlet sig i praksis, siden det første udbud ved anvendelse af fremgangsmåden blev bekendtgjort i 2005. Udbudsformen anvendes relativt ofte i UK.

Afgørelsen af om det er muligt at kravspecifisere tilstrækkeligt til at anvende ordinær udbudsform hænger nøje sammen med kravene til klarhed af krav og sammenhæng med underkriterierne.

Projektkonkurrence

Siden det nu ophævede tjenesteydelsesdirektiv fra 1992 har det været muligt frit at gennemføre udbud med forhandling med vinderen af en projektkonkurrence. Projektkonkurrencer må være velegnede til at finde det rigtige projekt ved anskaffelser af komplekse IT-projekter, og muligheden for forhandling med vinderen må fjerne meget af grundlaget for kritik mod udbudsregimet.

Projektkonkurrence har ligesom begrænset udbud karakter af at være en ordinær udbudsform, hvis anvendelse ikke kræver særlig begrundelse.

Der er ikke i Danmark tradition for at anvende projektkonkurrencer inden for IT-området.